

Et af udvalgets spørgsmål til integrationsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet er optrykt efter ønske fra Socialdemokratiet.

Samrådsspørgsmål S:

»Ministeren bedes redegøre nærmere for indholdet af den vurdering, som de danske udlændingemyndigheder skal foretage for at sikre, at de internationale konventioner vedrørende »familiens enhed« overholdes.«

Svar:

Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, at enhver har ret til respekt for sit familieliv.

Det fremgår videre, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af retten til familieliv, medmindre det er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Artikel 8 siger ikke i sig selv noget om ægtefællesammenføring, og det følger af domspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at artikel 8 ikke indebærer en ret for ægtefæller til at vælge, i hvilket land et familieliv skal optages.

Samtidig følger det af domspraksis, at bestemmelsen under særlige omstændigheder kan forpligte medlemsstaterne til at tillade ægtefællesammenføring.

Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet skal derfor i sager om ægtefællesammenføring overveje, om artikel 8 kan have betydning for sagens udfald.

Er alle udlændingelovens almindelige betingelser for ægtefællesammenføring opfyldt (dvs. 24-års-kravet, tilknytningskravet, forsørgelseskravet, boligkravet m.v.), har artikel 8 i praksis ikke nogen selvstændig betydning. I disse sager gives der jo tilladelse til ægtefællesammenføring.

Er en eller flere af betingelserne imidlertid ikke opfyldt, og står sagen derfor til et afslag, skal myndighederne vurdere, om et afslag ville stride mod artikel 8. Er dette tilfældet, skal der alligevel gives tilladelse til ægtefællesammenføring.

Om Danmark i en konkret sag er forpligtet til at tillade ægtefællesammenføring afhænger af en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i sagen.

Det fremgår af Menneskerettighedsdomstolens praksis, hvilke elementer der skal inddrages i denne vurdering. Senest har domstolen i en afvisningskendelse – Amara mod Holland af 5. oktober 2004 – sammenfattende anført, at der skal lægges vægt på følgende elementer:

1. Omstændighederne vedrørende etablering af familielivet
2. I hvilken udstrækning familielivet er eller vil blive brudt
3. Graden af tilknytning til konventionsstaten
4. Om der er uoverstigelige og åbenbare hindringer for at udøve familielivet et andet sted
5. Om hensynet til at begrænse indvandring eller sikre den offentlige orden taler imod at tillade ægtefællesammenføring
6. Om kendskab til regler indebærer, at der ikke er en berettiget forventning om ægtefællesammenføring.

Jeg vil gerne uddybe de to første punkter:

At der er henvist til omstændighederne vedrørende etablering af familielivet indebærer bl.a., at der kan være forskel på beskyttelsen af familieliv etableret før og efter, den ene part kom til Danmark. Det må således antages at følge af domstolens praksis, at Danmark i videre omfang vil være forpligtet til at tillade ægtefællesammenføring i sager, hvor familielivet er etableret inden, den ene part kom til Danmark, end i sager, hvor den herboende efter at have etableret sig her i landet har fundet en ægtefælle i udlandet.

At der er henvist til, i hvilken udstrækning familielivet er eller vil blive brudt, indebærer bl.a.,